

Udslusning gennem **KRIS DANMARK**

Mange søger til os, fordi de virkelig gerne vil ændre deres måde at tænke og handle på.

Når en gammel ven fra miljøet dukker op og foreslår en netop løsladt, at man tager med ud og røver kassen på en tankstation, kan man hos Kris Danmark lære ikke at handle impulsivt, men i stedet sige: 'Jeg sætter stor pris på din tillid, men jeg bliver bare nødt til at gøre noget andet,' fortæller Bill Glargard, der har arbejdet hos Kris Danmark de sidste 11 år. Han er en af de ansatte, der tager ud i de danske fængsler og hverver nye klienter til Kris Danmarks udslusningsforløb. Her fortæller han om sine erfaringer.

Bill Glargard tager imod på Kris Danmark på Ydre Nørrebro i København, hvorfra hans arbejdsplads udgår de dage, han ikke er ude i de danske fængsler. Fængslerne er hans primære arbejdsfelt, hvor han i de fleste tilfælde har gentagne samtaler med de indsatte, og hvor målet er at overbevise dem om værdien af et udslusningsforløb hos Kris Danmark. I fængslerne tager han motivations-, oplysnings- og fastholdelsessamtaler med de indsatte – nogle gange bider de på og ender i et udslusningsforløb over tre måneder hos Kris Danmark, andre gange tager de blot imod de samtaler med Bill Glargard, der er mulighed for, mens de alligevel sidder på pinden.

Bill Glargards 11 års arbejde i den private organisation har sammen med hans egen dysfunktionelle fortid givet ham indsigt og erfaring i forhold til at hjælpe tidligere indsatte videre i livet og væk fra den kriminelle tankegang og livsstil, hvor stofindtagelsen ofte har været forløberen for kriminaliteten.

Det er fredag eftermiddag, og fredagsbønnen i moskeen på Dortheavej er netop sat ind. Kontoret i Kris Danmarks store røde baghus, der ligger lidt tilbagetrukket fra gaden, er lukket for i dag. Men går man over en gangbro, kommer man over i et andet hus, hvor et af Kris Danmarks bosteder, Clean Home, samt værestedet Clean House er placeret. Vi går ind i værestedet. Her står en hel træningssal med vægte, bænke og boksesakke uberørt hen, mens der er mere

liv i det tilstødende lokale, hvor caféen og spisestedets bordfodbold, billardbord, blomster i vindueskarmene, lysestager og hængelamper fylder op. Her sidder et par brugere og hilser på - med en bid bøf og kartofler på vej ind i munden. En anden laver kaffe, og en tredje vasker op. Oven på hilser vi på en fyr i slutningen af 20'erne, der stikker hovedet ud fra sit lille værelse.

Han har været fængslet to år for stofhandel og har nu 14 dage tilbage af sin dom. Efter udslusningsforløbet hos Kris Danmark skal han til at stå helt på egne ben igen med et liv, der begynder i en lejlighed, han allerede har fundet. Vi sætter os ud på terrassen, hvorfra vi kan høre fredagsbønnen blande sig med en summen fra fredagstrafikken på Tomsgårdsvej, og jeg spørger Bill:

Når man bliver fængslet, får man tilknyttet en socialrådgiver, der hjælper med en handlingsplan i forhold til bolig, arbejde osv. Hvor er det, du går ind og gør en forskel?

'Jeg kommer fra en privat selvejende organisation og er jo for de fængslede bare en privat person, der kommer med en baggrundshistorie og uddannelse til arbejdet med netop den her målgruppe. Jeg repræsenterer en mulighed for en forandring. Jeg har haft en eller anden tilsvarende baggrund, og det ved de jo godt og kan til en vis grad identificere sig med. Indimellem er de nysgerrige på, hvordan dølen jeg har gjort det. Men jeg kan sådan set ikke hjælpe med noget konkret. Jeg kan snakke med dem og tilbyde dem det her forløb hos Kris Danmark. Og hvis fængslet er indstillet på at samarbejde omkring et forløb hos Kris Danmark, og den indsatte selv er det og i øvrigt skal være stoffri og motiveret, så er der et fundament at arbejde ud fra. Med motivation mener jeg, at man er indstillet på, at man skal være i undervisning og i et selvterapeutisk forløb alle hverdage undtagen fredag, fra klokken 9 til 15, og at man ikke får medicin.'

Hvorfor må man ikke få medicin på Kris Danmark?

'Man må ikke få metadon eller Retalin (ADHD-medicin, red), men vi anerkender nogle andre præparater. Det er, fordi vi gerne vil gardere os så meget, vi kan, for at komme så meget som muligt uden om misbrug og sidemisbrug. Kunne man få metadon eller andre former for medicin, ville det kunne fjerne fokus fra arbejdet med den kriminelle tankegang, og så skulle vi bruge en del krudt på det. Herinde er der også noget, man kan sætte i stedet for. Her kan man for eksempel træne en del, løbe og gå ud og møde mennesker. I fængslerne blev man bare lukket inde om aftenen, og det forstærker nok symptomerne.'

Bliver de kørt direkte fra Horserød og hertil?

'Ja.'

Hvad sker der, hvis de stikker af fra jer og afbryder forløbet?

'Så kommer de tilbage til fængslet.'

Kan alle komme til jer efter en fængselsdom?

'Der er tre målgrupper, som vi ikke arbejder med: pædofile, voldtægtsforbrydere og aktiv grupperinger – det vil sige bandemedlemmer. Men vi tager gerne imod folk, der er kommet ud af en bande, og vi har også et samarbejde med 'Exit for bander' (under Det Kriminalpræventive Råd, red.). Men vi kan højst have to ad gangen, for de kræver yderligere ressourcer og skal blandt andet have mentorer tilknyttet. Vi har også nogle 'tough'e fyre og havde for eksempel på et tidspunkt én, der havde siddet inde ti år for mord og havde løbet rundt med sin myrdede kone i en kuffert fra hotel til hotel. Nogle har mange voldsdomme, hjemmerøverier og sådan noget bag sig. Så ja, der kommer nogle ret 'slemme' typer, men vi har ikke noget forbehold. For inden de kommer her, er de blevet screenet, og det, den fængselsdom har gjort ved dem, er de grundigt trætte af. Så mange søger til os, fordi de virkelig gerne vil ændre deres måde at tænke og handle på.'

Jeres klienter afsoner den sidste del af deres dom hos jer. Bliver de låst inde?

'Nej, efter klokken 15.00, hvor deres skoleforløb slutter, kan de færdes, hvor de vil, frem til klokken 23.00, hvor de så skal være indendøre. Fredag og lørdag klokken 24.00! Men vi låser ikke døren. Det er derfor, vi har kamera oppe! Vi har en rigtig god screening, og vi burde opdage, hvis de ikke passer ind her. Vi benytter os af nogle screeningsmodeller, som en psykolog

fra USA, der hedder Glenn Walters, har udfærdiget, og som han er verdensberømt for. Han er eneansvarlig for et fængsel, hvor der er 1.300 indsatte. Så med den test kan det være svært at snyde os.'

Har jeres klienter problemer indbyrdes? De bor jo tæt op ad hinanden, på samme gang og i små værelser?

'Nej, vi har været her siden 2002, og her har for eksempel aldrig været ét slagsmål. Efter at de har været fire-fem dage hos os, lægger de fængselsattituderne fra sig og finder ud af: 'Okay, den er god nok her, jeg skal ikke kæmpe om noget her, der er ikke nogen hierarkier, og jeg skal ikke passe specielt på. Nu er jeg i en eller anden grad løsladt. Jeg skal passe på mig selv og ikke komme i nogen kampe.' Men der er hierarkier. Det kommer der helt automatisk.'

De taler om løsladelseskuller. Kan du beskrive, hvad det vil sige?

'Når man har siddet inde i en celle i halvandet år, bliver man skadet af det. Man bliver ikke dum eller uintelligent, men man kan godt blive lidt ensopret, for der sker ikke ret meget, og det er kun kriminelle, man er sammen med. Og når så hele verden, som man ikke er vant til, åbner sig, bliver det hele lidt skræmmende. Man skal ud og bruge nogle redskaber, som man ikke har brugt længe. Tænk, hvis man skal ud og være heldidsfar igen! Det kan godt være rigtig skræmmende, uanset hvor stor og stærk en mand, man er.'

Kan du forklare, hvad begrebet 'aktive kriminelle personer i fængslerne' betyder?

'Folk, der får og sælger stoffer. Hvis folk bliver fængslet midt i en kriminel periode i deres liv, og de mellem fængsling og løsladelse ikke får arbejdet med sig selv og deres tænkemåder, som de gør her hos os, er det i de fleste tilfælde i en eller anden grad den samme tænkende person, man løslader. Og var folk aktivt tænkende og søgende efter muligheder, lyttende til andre, så er de stadig sådan, når de kommer ud. Der er en del aktive kriminelle inde i fængslerne, og der foregår handler, mest internt. Der er mange, der skal have stoffer eller deres 'hætter' – det dér GHB (bremsevæske). Og stofferne er jo både i de åbne og lukkede fængsler. Folk, der har været på orlov, har dem gemt på sig, og der bliver også kastet en del ind over mur og hegn.'

I taler i Kris Danmark om 'livsstilskriminelle'.

FOTO: HELGA THEILGAARD

'Man må ikke få metadon eller Retalin (ADHD-medicin, red), men vi anerkender nogle andre præparater. Det er, fordi vi gerne vil gardere os så meget, vi kan, for at komme så meget som muligt uden om misbrug og sidemisbrug.

Hvad betyder det?

'I værste fald, så er det én, der går ind af bagdøren, når jeg går ud af hoveddøren i mit hus. Det er hans liv. Det gør han måske fra 8.00-16.00 hver dag, for da er vi ikke hjemme. Det gælder også hashpusheren. Det er deres livsstil, fordi de lever af kriminalitet, fordi det er skide-spændende, og man er noget, og det giver en masse penge. Man har normaliseret nogle andre normer.'

Hvad er det for gamle problemer, der melder sig som perler på en snor, når en fængslet bliver løsladt?

'Et menneske, der går ud af et fængsel, går højst sandsynligt tilbage til de mennesker, det føler sig forstået af, anerkendt af og tryk sammen med af. Det er i vid udstrækning de gamle gutter, der stadig løber rundt og laver kriminalitet. Nogle løber jo for eksempel tilbage til dér, hvor folk skyder hinanden, i et virkeligt kaos. Udsættes man igen for den påvirkning, og

er man også på kontanthjælp og uden bolig, er der mange, der ender med at løbe rundt, som de plejede før fængselsopholdet. Deres økonomi plejer at være bygget på den kriminalitet, de er vant til at lave, så den kører op og ned. De fleste livsstilskriminelle er jo på jagt efter penge hele tiden – også når de *har* penge på lommen. Nu skal de pludselig ud på jobcenteret, og de skal lave to ansøgninger om ugen, og mange har ikke en skid forudsætninger for bare at lave én ansøgning. Mange af dem har en kæmpe gæld. De kan for eksempel have et hav af sagsomkostninger, og den gæld skal jo betales, så der bliver automatisk trukket et beløb fra deres indkomst hver måned. Er man så heldig at få et job, ja, så laver skat eller kommune en lønindeholdelse, og så fastsætter de procenten, hvis man ikke selv sørger for at komme dem i møde med det samme. Mange har slet ikke de forudsætninger, der skal til for at lave en forandring i forhold til alt det, samfundet kræver i dag. De har ikke nogen uddannelse, så de havner i det samme. Og en anden ting, som er nok så vigtig: Det er selvfølelsen. Selvværdet. Man går jo ud til det samme samfund, som før man blev fængslet.

Kris Danmark taler om, at der er bedst effekt, når den løsladte bliver fjernet fra sit kriminelle miljø. Skal man virkelig skille sig af med alle sine gamle venner og hele det gamle liv?

'Vi siger, man skal holde sig fra dem, der er aktive kriminelle eller stofbrugere.'

Hvad nu, hvis den løsladtes forældre, søskende og venner alle sammen er gennemsyret af kriminalitet. Kan man virkelig forlade hele sin baggrund?

'Ja, men vi siger ikke til folk, at de skal holde sig fra alt og alle. Vi siger, at de i de tre til fire måneder, de er hos os, skal sortere rigtig fint i, hvem der er gode for dem. Og hvis man så selv gennemgår en forandring, skal man jo ikke også forandre de andre. Så har man fået nogle perspektiver på, hvad der skal ske for én selv fremover, fordi man har fået lavet og med tiden gennemført nogle gode handleplaner. Har man fået ordnet sin økonomi og ellers fået det lidt godt med sig selv, så kan man måske godt gå tilbage til dér, hvor man kom fra, for så har man noget at stå imod med. Nu ser man tingene på en anden måde. Og hvis man har fået bygget et rimeligt solidt fundament, så vil

man måske ikke ødelægge sit eget liv, som man har styr på nu.'

Men er det virkelig realistisk? Logikken er jo, at det gamle miljø nærmest på en time kan få et menneske tilbage i de gamle baner. Og modsat dur det jo heller ikke at forlade alt, hvad man har, for så står man tilbage helt alene og bliver et ensomt skravl af et menneske. Er den balancegang, der skal til, ikke umådelige svær?

'Men det er jo netop alt det, der ligger nede i vores undervisning. Det er dér, man får plantet nogle frø til en vilje til en forandring. Her laver de selvterapi med to undervisere og gennemgår blandt andet 27 skriftlige opgaver. De skal kigge på deres drivkræfter og tankemønstre og bryde hele den kriminelle tænkning ved at arbejde med alternative løsninger. Når så Karl Børge møder en af sine gamle venner, der spørger, om han vil med over på tanken og røve 80.000 kroner, så tænker han af gammel vane: 'Ja, fedt mand, det vil jeg eddermame gerne. Jeg har ikke særlig mange penge, og det går rigtig dårligt.' Men fordi han har arbejdet med sig selv, tænker han lige efter: 'Nå ja, for fa'en, jeg har sgu da perspektiver på mit liv. Jeg har en god plan, og min datter er så lykkelig over, at der sker noget nu, og hun begynder at have tillid til mig.' Og så siger han til ham dér: 'Tak, fordi du har så meget tillid til mig, men ved du hvad, jeg står af her, for jeg er på vej et andet sted hen.' Og det kan Karl Børge, fordi man har fået plantet noget nyt nede i hans underbevidste sind.

Kriminelle og stofmisbrugere springer direkte fra tanke til handling. Men der er altså noget mellem tanke og handling, og det er, at man får en følelse af et eller andet, og så indtager man en anden holdning og lader være eller gør noget andet. Det er dér, hvor man tænker: 'Det kan godt være, jeg skal leve af havregryn i dag, men jeg skal ikke tilbage til fængslet.' Mange gange vil man tænke, at man elsker de mennesker, men ikke har lyst til at gå ud til dem, fordi de lever det liv, man levede før, og som man har prøvet så hårdt at komme væk fra. Man kan jo godt sige: 'Jeg sætter stor pris på din tillid, men jeg bliver bare nødt til at gøre noget andet.'

Hvad er jeres succesrate – hvor mange holder sig fra kriminaliteten?

'Jeg har en god fornemmelse, og flere af dem, der kommer her, har jeg jo selv været med til at få ind i

Kris Danmark. Vi er blevet evalueret af Socialministeriet tilbage i 2006. Dengang var det 60 procent, der gennemførte, og jeg tror, det er flere nu. Men så kan man jo lave en ny statistik, hvor man følger op på de 60 procent, og det har vi aldrig gjort. For eksempel er der hver fredag gratis mad herinde i værestedet Clean House, og der kommer flere tidligere brugere, der har arbejde nu og besøger os. Så jo, der er en god succesrate.

Og så vil jeg lige sige: Man siger, at en kriminel koster mellem 2 og 5 millioner kroner om året for samfundet – altså for os, der betaler skat hver dag. For at sidde i fængsel, lave indbrud og smadre alt muligt. Og hver gang, man får hjulpet én, der får taget fat om sin tilværelse, så har vi altså sparet mellem 2 og 5 millioner kroner for hvert år, der går, og så samtidig bliver de også i bedste fald bidragsydere, fordi de bliver skatteborgere.'

Har du en succeshistorie fra Kris Danmark?

'Jeg mødte i et fængsel en fyr, der havde haft eget firma, som han mistede, da han kom ind og sidde. Nu er han elektriker igen med eget firma og flere ansatte, og han kom herud en dag og gav 10.000 kroner til brugerkassen, så vi kunne lave nogle ting. Og han kom i sin nye Mercedes, som han var så stolt af. Men han havde også nogle gode ressourcer med sig.'

Hvad mener du med gode ressourcer?

'Han var blandt andet uddannet elektriker.'

Hvad med dem, der ikke klarer den?

'Ja, men dem møder jeg jo ude i fængslerne igen og igen. Der er også nogen, der kommer her hos os i forløb, hvor deres dagsorden ikke er reel. De er her af bekvemmelighedsårsager, og de er jo gode til at lade, som om de gerne vil, og at de kan lade være med at ryge hash. Nogle gange lurer vi dem ikke. Der er jo nogen, hvis hjemmebane er inde i fængslerne. Det er dér, de er trygge og bedst kan finde ud af at fungere.'

I Horserøds åbne fængselsafsnit oplevede jeg, at de fængslede måtte have en mobiltelefon. Min første forskræmte tanke var, at man jo så blot kan sidde dér på sin pind og lave 120.000 kriminelle og nye aftaler. Men som jeg kan forstå på dig, så kan man også bruge sin mobil til noget andet?

'Ja, man kan jo også være i forbindelse med nogle gode mennesker, mormor, børn, Og for at gøre chokket og omstillingen til det almindelige samfund min-

dre er telefonen også en vej tilbage til livet. Men jeg forestiller mig, at de kan afflytte dem derinde, og hvis den indsatte har en forhistorie ved for eksempel at have været med i Christianiasagen om hash, så kunne det godt være, de lige var med på en lytter.

Men der er også nogle, der får lov til at drive deres virksomheder, mens de er fængslede. For få dage siden mødte jeg en håndværker, der var røget ind, fordi han havde været oppe at slås. Han havde altså et firma, som konen kørte derude, og han havde så fået lov til at have en computer og en telefon, så han kunne han sidde inde og styre det og undgå at miste sit firma. Han er jo arbejdsgiver for flere, der betaler skat til staten, og han får jo sin straf ved at sidde inde og blive revet væk fra sin kone, børn og sit arbejde.

Er de tidligere stofbrugere vanskeligere udfordret hos jer i forhold til at gennemføre?

‘Det kan de være, og hvis der opstår stoftrang, så begynder vi at arbejde med det, og vi opfordrer pågældende brugere til at benytte sig af selvhjælpsgrupperne NA eller AA, hvor de kan lave et parallelt forløb og så primært i dagligdagen hos os arbejde med den kriminelle tankegang.’

For manges vedkommende er det stofmisbruget, der skyder kriminaliteten i gang. Betyder det så, at de fleste hos jer er tidligere stofbrugere og derfor også stadig er udfordret af en form for stoftrang?

‘Ja, men ikke absolut misbrugere. Vores erfaringer er også, at de, der er tidligere stofmisbrugere og har sluppet stofferne helt, af ren vane fortsat tænker kriminelt. Man ser på muligheder! Ligger der en pung i en bil med en åben dør, og står ejeren ved parkometret længere henne, så begynder man at forhandle med sig selv: ‘Arrrh skal, skal ikke’. Og er man kommet et stykke vej, så tænker man: ‘Nej, det skal jeg ikke, men det var fristende nok.’ Man kan ikke fjerne tankegangen, men skabe en kontrol og med tiden helt forandre den.’

I har også social færdigheds træning på programmet. Hvad er det for nogle sociale færdigheder, de tidligere fængslede ikke har og skal trænes i?

‘Mange kommer fra dysfunktionelle hjem, hvor man ikke har lært af vaske tøj og anden personlig hygiejne. Vi hjælper dem med at få tilrettelagt nogle rytmer, for

ellers kommer det til at sejle fuldstændigt, når de skal sluses ud i egen lejlighed. Men også bare med at vænne dem til at være sammen med andre mennesker. Man skal jo til at gå en anden vej, end man har gjort før - begynde at snakke med mennesker, man ikke er vant til at snakke med, og vove noget og risikere at falde. Man skal jo også kunne begå sig for at finde en sød kæreste, som man for eksempel skal på restaurant med, og så kræver det, at man kender normerne for ikke at falde igennem.

Hjælper I jeres klienter med at finde arbejde og boliger?

‘Skal de ud til os, bliver de jo også tilknyttet vores socialrådgiver, der følger dem. Hun hedder Kim og er rigtig dygtig til at tage fat i de praktiske ting: lejlighed, uddannelse og den kurs, de skal ud på. Her er blandt andet en økonomisk rehabilitering vigtig. Mange af dem, der har en kriminel baggrund, skylder en masse penge, og det er en af de største forhindringer, der gør, at de ryger tilbage. Dér kan Kim ringe ud og sætte noget i bero eller lave nogle forlig. Mens man sidder inde, er det Horserøds egne socialrådgivere, der tager sig af deres situation i samarbejde med kommunen. Alle har en socialrådgiver tilknyttet, når de er fængslet, men jeg er ikke sikker på, at alle har en plan og en aftale, når de bliver løsladt. Jeg tror heller ikke, det er alle, der ønsker det. Der er jo rigtig mange, der bliver løsladt til gaden. Nogle af dem, der kommer til os, er også hjemløse, men det er jo ikke hjemløse, som dem vi ser i Hus Forbi, for nogle af dem er ret velfungerende. Men de har altså ikke noget sted at bo. For som regel mister man lejligheden, mens man er fængslet, med mindre, man kan få familien til at hjælpe, eller man har stukket penge til side. For kommunen har den regel, at de vil hjælpe seks måneder med husleje. Sidder man inde længere end det, ja, så mister vedkommende sin bolig – noget der er så ekstremt vigtigt.’

Kan du nå en indsat, der er blevet fængslet et hav af gange?

‘Måske, jeg vil i al fald godt gøre forsøget. Hvis det er et menneske, der ikke har flere diagnoser, kan jeg måske godt. Vi kan ikke lave mirakler, men med min tro på mig selv, så tænker jeg, at hvis jeg har tid og ser dem kontinuerligt, og de ved, de kan stole på mig, så tror jeg mange gange, vi sammen kan nå langt.

Det er bare en forståelse, jeg har. Jeg har jo set mange undervejs med tilbagefald til stoffer eller kriminalitet igen og igen og igen. Men hvis jeg bliver ved med at tro på dem og gør en del af benarbejdet i starten, for at de så siden selv kan tage over, så er der en chance. Der er jo mange årsager til, at folk bliver ved med at falde i. Man ved jo, at det mange gange beror på noget følelsesmæssigt, og så må man ind og have fat der. *Hvad er ifølge dig nøglen til forandring?*

‘Det betyder meget, hvad for nogle mennesker, man møder på sin vej. Og spiren kan være, når jeg eller min kollega møder dem ude i fængslerne, fordi vi repræsenterer noget andet. Den relation betyder meget. Men den skal følges op hele tiden, og terapeuterne her hos os skal jo også gerne være mennesker, der tidligere har haft et kriminelt liv, så identifikationsprocessen fortsætter. Det handler også om, at de tidligere fængslede møder mennesker, der giver dem en følelse af, at de vil dem og vil hjælpe dem. Vores samfund er i dagens Danmark ikke skruet sådan sammen, at menigmand på gaden hilser en løsladt kriminel eller stofbruger velkommen. Regeringen er neutrale i deres holdning omkring rehabilitering af kriminelle. Hvis politikerne siger, at de kriminelle skal have hjælp til forandring, mister de stemmer, da mange af deres vælgere mener, at en afsoner skal blive i fængslet så lang tid som muligt. Og så giver det sig selv, at man i regeringen kun taler nødtvungent om problematikken. Men jeg vil gerne slå fast, at en kriminel, der får den rigtige hjælp og støtte, i mange tilfælde har en god chance for at etablere sig i en kriminel-fri tilværelse. På den måde spares skatteyderne også for mange pen-

ge, men vigtigst af alt får den tidligere kriminelle selv et bedre liv. Flere af brugerne har børn, og det fryder mig at se, når en pige eller dreng aner håbet om, at far eller mor er kommet hjem for at blive denne gang.’ ■

AF BIRGITTE ELLEMANN HÖEGH, JOURNALIST

Opfølgning

Efter interviewet havde redaktionen brug for at stille nogle opklarende spørgsmål til ledelsen i Kris Danmark vedr. medicinbrug, succesrate m.v. Leder Charlotte Andersen sendte os følgende uddybende oplysninger:

‘The Clean House har eksisteret siden 1997 som være- og aktivitetssted for tidligere stofmisbrugere og kriminelle. Tilbuddet er over årene udvidet med flere aktiviteter, som beskrevet i artiklerne.

Vi fortæller brugerne/deltagerne før indskrivning, at formålet med et ophold her er at deltage aktivt og gennemføre programmet, og for at få det optimale udbytte af opholdet gælder forskellige regler, og regel nr. 1 er: Ingen kriminalitet, stoffer, alkohol og anabolske steroider/hormoner el. andre former for stemningsændrende midler så længe man er indskrevet her. Det er også gældende, når deltagerne har ‘fri’ fra undervisningen efter kl. 15.00 eller i weekenden i og udenfor huset.

Vi drøfter de forskellige henvendelser på vores visitationsmøder, hvor vi tager stilling til, om den indsatte er en mulig deltager i Kris Danmark. Som tommelfingerregel siger vi nej (tak), hvis vedkommende får ordineret metadon, subutex, ritalin eller benzodiazepiner eller smertestillende præparater (f.eks. dolol eller andet, der kan misbruges som rusmiddel). Vi har ikke en endelig liste over ikke-godkendte præparater, da der hele tiden dukker nye ting op, som kan være afhængighedsskabende eller bruges som rusmiddel. Og så gør vi deltagerne opmærksomme på, at de ikke må indtage medicin, der indeholder kodein (f.eks. kodimagnyl o.a.), da det kan give et positivt resultat ved urinprøvetagning og derfor være et udsnidningsgrundlag. Vi tager jo urinprøver ugentligt på deltagerne i Kris Danmark.

Vi vurderer fra gang til gang, når vi får henvendelser fra indsatte, som får lægeordineret medicin af

den ene eller anden grund, hvorvidt de kan komme i betragtning til at deltage i undervisningen. Vi er også opmærksomme på, om vores potentielle brugere får psykofarmaka eller antidepressiv medicin, da vi ikke har ressourcer eller kompetencer (en professionel medicinansvarlig) til at hjælpe indsatte med svære psykiske problemstillinger. Så det er altså ikke kun et spørgsmål om misbrugspotentiale, men også om, at vores deltagere skal kunne arbejde kognitivt med sig selv, og at vi skal kunne levere et fagligt og kvalitetsmæssigt tilbud, som vi kan stå inde for. Vi er jo ikke et misbrugsbehandlingssted, og vores fokus er derfor ikke primært på misbrug og stoffer, selvom det selvfølgelig fylder en del hos nogle brugere. Vi brobygger derfor til andre tilbud, der har misbrug som fokusområde - f.eks. kommunale misbrugscentre, NA, private behandlingssteder o.l.

I forhold til succesrate er der ikke sat et måltal, men jeg kan fortælle om tallene fra 2015, hvor 78,5% gennemførte programmet. Der var 42 deltagere, hvoraf 9 ikke gennemførte af den ene eller anden grund. Vi har p.t. kun mulighed for at følge de deltagere, der for eksempel flytter ind i Clean Home efter at have gennemført programmet, og det er i princippet kun en til tre deltagere, der benytter sig af det tilbud i en kortere periode, indtil de har fundet en selvstændig bolig. Herefter giver vi slip. Vi er i gang med at planlægge en

brugerundersøgelse i forhold til tidligere brugere/deltagere, så vi kan få nogle tal og historier fra dem om, hvordan det er gået, efter de forlod os. Nogle ser vi til vores årlige arrangementer i Clean House (sommersfest, jule- og påskefrokoster), men vi har ikke haft en systematisk opfølgning på deltagerne. Det bliver super spændende at få indhentet de data, men det er ressourcekrævende for en lille institution. Derudover arbejder vi med at udvikle et efterværn/mentortilbud, så vi kan tilbyde støtte i en længere udslningsfase, da vi ved, at mange af vores deltagere har brug for støtte efterfølgende, når de har sagt farvel til de 'trygge rammer' her, og da vi har fået en relation, bliver vi ofte kontaktet, når tingene 'udenfor' er svære.

Vi er en selvejende institution, men har siden 2010 haft en driftsoverenskomst med Københavns Kommune. Vi er i gang med at forhandle en ny samarbejdsaftale og afventer endnu afklaring på, hvor mange pladser kommunen vil købe hos os i forhold til vores tilbud efter Servicelovens § 104 og § 107. I realiteten betyder det, at vi p.t. er 100 % finansieret af offentlige midler.

Med hensyn til kønsfordelingen i undervisningen har vi i 2016 kun haft mænd. I 2015 var der to kvinder ud af de 42 deltagere i vores undervisning. I forhold til vores botilbud Clean Home er kønsfordelingen p.t. fire kvinder ud af 20.' ■

